

Montesquieu; de l'esprit des Loix.

МОНТЕСКВИЇС ФИРЕА ЛЕЩЛОР.

Картеа а шеаса. Капѣ ал доиспрезечеле. Деспре пѣтереа педепселор (пѣничѣлор.)

Есперинца не двадцѣ, къ дн ачеле дмпърѣдїи, дн каре педепселе сѣнт маї домоале, токма атѣт де таре съ атинѣ имѣа оменеаскъ, ка шї знде сѣнт пѣничѣнї де тот аспре шї марї.

Съ днтѣмплѣ поате днтр'о дмпърѣдїе, пѣскарї не'ндѣмѣдїи: о дмпърѣдїе сѣлнїкъ вреа ка мїntenаш съ ле факъ капѣ, шї съ пѣвзезе, шї ашїе дн лок, де а съ днгрїдї ка съ се дмплїнеаскъ ле дїле челе веки, пѣне о педепасъ грозавъ, каре де лок оврѣше рѣл, днсъ прїп ачааста съ сеакъ пѣмаї пѣтерїле тѣнпѣтоаре але окѣртѣрїи. Пѣтереа днкїпѣтоаре съ dedъ къ педепаса ачеа таре кът с'ар фї dedат шї къ чеа маї мїкъ; дакъ аї днмїчїт фрїка де актъ де не зрмѣ, апої ештї сїлїт дн тоате челелалте днтѣмплѣрї съ пѣнї не зна маї таре. Фѣрареа ла дрѣтѣрї дн ѣнеде дмпърѣдїи ера лѣкрѣ де овїце; ера съ і се факъ одатъ капѣт ла рѣл ачела, с'аѣ афлат педепаса тѣерїи къ роата, прїп каре дн оаре кът тѣмплѣ с'аѣ

днѣдѣшт лотрїреа ачѣеа, днсъ пѣсте кътѣва време тот ашїе с'аѣ фѣрат ла дрѣтѣрї, ка шї маї пайте.

Дн зїлеле поастре, фѣдїреа мїлїтарїлор таре съ днтѣдїсе; с'аѣ пѣс педепаса тордїи пентрѣ чеї фѣгѣторї, дар фѣдїреа тот пѣ с'аѣ маї днтѣдїнат. Казса ачѣстѣ лѣкрѣ есте преа фїреаскъ: зп мїлїтарїѣ, каре е днвѣдат ашї пѣне вїаца дн тоате зїлеле дн прїмеждїе, днрїседе, с'аѣ і фалъ а зрїсі прїмеждїреа вїедїи. Днсъ ел е днвѣдат а съ teme de рѣшїнаре пѣрѣреа дїтоаре; трѣвѣеа даръ лѣсатъ ачѣеа педепсїре, каре дн фѣчеа, кът дн тоатъ вїаца са къѣта съ поарте о пѣатъ рѣшїпѣтоаре. Ашїе дар сїлїндѣсе а днтѣрї педепаса, аѣ маї мїчїт'о пѣмаї.

Нѣ трѣвѣ дѣшї оаменїи не къле челе маї де не зрмѣ; трѣвѣе пѣзїтѣ крѣдїареа дн мїжлоачеле, каре леаѣ дѣрѣвїт фїреа, ка съ се повѣдѣаскъ оаменїи прїп еле. Дакъ съ чеаркъ казселе, пентрѣ каре пѣ съ дїп лецїле, съ афлѣ тот де зна, къ ачеле де аколо вїп, къ фѣрѣделѣдїе съ чеаркъ пѣмаї не де асѣпра, іаръ пѣ де аколо, къ педепселе ар фї пре мїчї.

Лѣсадї съ зрмѣт фїрїи, каре оаменїлор леаѣ дат рѣшїнеа де педепасъ; чеа маї таре парте а педепсїрїи съ фїе рѣшїнеа, де а пѣдї зна ка ачѣеа.

а) (Челанъ съ поате лецилѣкъ пѣи ле-
менн адекъ пентрѣ ел пвсѣ лециле, пѣмаі
педепселе, de ар фі сѣферіт чеа маі пе-
снзсѣ педрептате, саѣ de і ертат, а се пѣ-
рѣ, жѣдекъторіі пѣ фак пентрѣ фіекаре дре-
птѣл, къ пѣ-е de пеамѣл катарей Дакъ веде
попорѣл а съ кълка дрептатеа дпичоаре
д'ачей каріі сѣлт пѣші съ о апере, кѣм ва
маі пѣтеа ел чіпсті лециле дела каре ел
ніче зн віне п'аре, чі пѣмаі реле сѣфере?
Пе знде съ дпѣмплѣ асемenea лѣкрѣрі,
съ те дпгрозеці, кѣт de mare еластичі-
тате аре рѣвдареа попорѣлв.)

De съ афлѣ цѣрі, дп каре рѣшінеа
пѣ врѣазъ педепсіі, есте de віпѣ тірѣпні-
стѣл, каре ші пе чеі влѣстѣмаці, ші пе
чей дрепці тот дптрѣпфел іі педепсеще,
ші іарѣші дакъ веці, къ зніі оамені, пѣ-
маі пріп крѣпчене педепсе de тоарте съ
пот коптені, съ фіі дпкрѣдінгат, къ ачеа-
ста чеа маі mare парте віне дела сѣлмичіа
ші крѣзітеа окѣрѣвіріі, каре ачеле педо-
псе de тоарте леаѣ дптрѣвзінгат, ші пентрѣ
мічі фѣрѣ de леці.

Адесеорі зн пѣиторѣх de леці, кѣнд
вреа съ дпдрептезе зн рѣѣ, пѣмаі ла дп-
дрептареа ачееа кѣцетѣ: овіі лѣі сѣлт де-
скіші пентрѣ овіекѣл ачела, іарѣ пентрѣ
релеле жрѣтѣрі сѣлт дпкшні, дакъі рѣѣл
дпдрептат, пѣ рѣтѣне алѣ, декаѣт аспрі-
теа пѣиторѣлві лецілор: дпсѣ рѣтѣне
дпдрѣрѣнт о грешалѣ дп ачееа дппѣртѣ-
ціе, пе каре аѣ пѣскѣт'о аспрітеа ачееа:
ініміле съ корѣпѣѣ, съ дпрѣѣтѣцазѣ.

Доаѣ фелізрі de корѣппері сѣлт; зна
кѣнд попорѣл пѣ аскѣлѣ de нічі о леце,
алта кѣнд попорѣл дпсѣп пріп леці саѣ
стрікат; астѣ de пе жрѣтѣ, есте зн рѣѣ пѣ-
віндекат пентрѣ-къ ел дпсѣл есте дптрѣ
міжлоачеле ажѣтѣтоаре.

В—р.

К Ѹ В Ѧ N T,

пѣе ла дпторѣлѣптареа сердарѣлві
Dimitrie Росет, дп скітѣл Пасерѣ.
1842. Септемврие 5. *).

Ла воі віѣ кѣчерніче маічі, сѣ'мі знпѣ-
реѣ пріп пѣлпдере, ініма, de грозава дѣ-
рере че о сѣжніе; ла воі дпі дпдрептеѣл
тѣлпвіреа теа, кѣчі пѣмаі дп сіпѣратіка
воастрѣ ретрацере пѣдѣждѣеск къ поате
съ маі гѣсеск врезн сѣфлет компѣтїмітор
ші пе корѣнт de ачеле фіероасе, тікѣлоа-
се, ші пепорочіте легѣтѣрі соціале, каре
degradѣзѣ ініма, корѣнтпе сѣфлетѣл, ші
фаче дпн ом, пе знѣл о жѣртѣл пепоро-
чїтѣ, пе алѣл о фіарѣ сѣпѣероасѣ! Іатѣ,
къ въ адѣк ачі дп околѣл воастрѣ, зна дпн
ачеле пепорочіте жѣртѣе але соціетѣціі,
ші каре къ тоате къ акѣм есте пѣтѣ, дп-
гецатѣ, ші вешѣжїтѣ, дпсѣ пріптре дїфор-
мітатеа морѣці пѣтеці дпкъ съ маі ведеці
пе фрѣптеаі дпкрѣдїтѣ, сѣпате фѣртѣне-
ле соціале, пе каре нічі кѣар тоартеа пѣ
леаѣ пѣтѣт щерѣ!

Дацімі дар вое, ка дп міжлокѣл аче-
ціі трїете церемонїі пе каре релїціа а
пѣс'о ка зн пѣкѣт de одїхпѣ дптре жѣрт-
фѣ ші вечпчіе; дп міжлокѣл ачестѣі ва-
пор de смїрпѣ че съ дппацѣ ла черѣрі а-

*) Сѣптем сілїдї а снзпе, кѣмкъ дп вѣрѣста
ачестей Фой ера ші времї, дп каре фѣсерѣп
пѣстрадї, пентрѣ-къ трекарѣнт дп ачесте ко-
лоане кѣвінте ростїте ла кѣтаре прїлежѣрі
жалніче, зікѣндзні-се, къ локѣл ачестора п'ар
фї ачі. Ам аскѣлат пѣстрареа; іатѣ дпсѣ
къ пѣ пеам дпдрептат. Кѣвжїтѣл че жрѣте-
зѣ ачі, пе дпсѣфлѣ зн інтерес, de каре сіп-
гѣрі пѣ пе пѣтем da сеама, сіпдїп пѣмаі,
къ съ кѣвіне а'л пѣвлїка. Ної пе рѣпосатѣл
пѣ л'ам кѣпоскѣт. — —
Ped.

местекат къ фѣтѣл фѣклімор ші къ жал-
ника рѣгъ а ачестор черещі міністрі че ре-
клатъ не сѣхршита мілѣ а Креаторѣлѣ
не марцінеа торжѣнтѣлѣ фѣнтѣреі лѣ,
съ плѣнг непорочита піердере ачестѣ чіп-
стіт вѣрват, съ въ дескриѣ о мікѣ парте
дін віада са, ші апоі съ аскѣнз ачі де
парте де лѣме ачесте трісте рѣтѣшідѣ
че ам маі пѣтѣт стѣлце дін гіарѣле еі!

„Кѣ с'аѣ стіне дитрѣ дѣрере віада
меа, ші апоі меі дн есчінсрї, с'ѣ-
вітаѣ дитрѣ сѣрѣне вѣртѣтеа меа,
ші оаселе теле с'аѣ тѣрѣрат.“

David.

Астѣел плѣнце David, ші тот астѣел
ар фї плѣнс ші ачест, Dімітріе Росет, да-
на ар фї пѣтѣт плѣнце; днсъ, плѣнъ дн
астѣ вѣрстѣ де 59 ані, къ тоате къ с'ѣнт
10, декѣнд ініма лѣ пѣнчетат с'ѣнцера,
ші треі декѣнд зѣчеа трѣдіт де маі тѣлте
воале хроніче, пѣ съ поате гѣсі нічі зп
ом, каре съ фї вѣзѣт одатѣ тѣкар лакрѣ-
та лѣ, нічі зпѣл, каре съ фї азѣт дін гѣра
са о ворѣт де дѣрере, де петѣлцѣміре,
с'аѣ зп есчінп; пентрѣ-къ зп адеврѣат пе-
порочіт нічі одатѣ пѣ съ плѣнце, ші фї-
індкѣ ел щіеа къ дн соціетате ачела че
аскѣлѣт плѣнцереа непорочітѣлѣ дшї дн-
сѣшечце дрептѣл де ал інсѣлата; ва днкъ
ел рефѣза ші кіар мікѣл ажѣтор медікал
че ар фї пѣтѣт сѣі маі зпѣрезе дѣреріле
трѣпещї; с'аѣ пентрѣ-къ еле ера де тот
нічі пентрѣ дѣнсѣл, с'аѣ къ ачел аместек
дн маі зпѣра, с'аѣ къ ле прїімеа ка пе
нінце прїетїні че дї превестеа тѣнтѣіто-
рѣл сѣхршїт! Еѣ пѣмаі прїетене, дн чеа-
сѣдї чел дѣпѣ зрѣт ам вѣзѣт пентрѣ дн-
тѣіаш датѣ дѣвѣ лакрѣтї шїроїнд дін о-
їдї ші опрїндѣсѣ дн гроніле обрѣжілор

тѣі; дар днсъ дї лѣам щере дндатѣ къ
вѣзеле теле, ка съ пѣ ле вазѣ врезн ом
ші съ се вѣкѣре, къ веселїа індіанѣлѣ вї-
рѣітор, кѣнд се адапѣ дн крапѣл торѣ-
лѣ сѣѣ апагоніст.

„Чеі че тѣ ведеа, афарѣ аѣ фѣіт д-
ла міне, зїгат ам фост ка зп торѣ
дела інітѣ, фѣкѣтѣ-п'ам ка зп вас
піердѣт.“

Маі іатѣ, о кѣчерніче Маічі, днкъ о
плѣнцере а лѣі David, потрївітѣ къ прїе-
тенѣл меѣ! дар потрївітѣ; пентрѣ-къ ачест
ом атѣт де чїстїт, ачест ом дн потрїва
кѣрѣіа нічі зпѣл пѣ аре пімік сѣ рекламе,
ачест вѣрват, каре ера зпѣл дін чеі маі
літераці тінерї Ромѣні, фѣ песокотт, де-
фѣімаат, зїгат ка зп торѣ стрейн, ші арѣ-
кат ка зп вас петрѣвнїк; ші пентрѣ че?
пентрѣ-къ пѣ сѣ днглѣфа, пентрѣ-къ пѣ
лінгѣша, ші пентрѣ-къ пѣ а воїт сѣшї
вѣлзѣ ініма, фѣ прекѣм маі зїсѣѣ песоко-
тїт ші не кѣпоскѣт, днтокмаі ка зпа дін
ачеле стеле, каре modeste лѣческѣ днтрїо
парте днтѣнекоасѣ а черѣлѣі, ші але кѣ-
рора пѣме пѣмаі астрономїі дн щѣ. А-
ша; піміні пѣ теа кѣпоскѣт, піміні пѣ теа
щїтѣ афарѣ дін міне, ші піміні афарѣ дін
маїкѣта ші дін міне пѣ ва плѣнце пент-
трѣ тотдеавпа пердереа та; пентрѣ-къ пент-
трѣ дѣнса ераї зп фїѣ, ші пентрѣ міне а-
чееа че нічі соарта нічі Dѣмнезеїі пѣ аѣ
фост; зп фрате, зп прїетїп, о! ш' акѣм
кѣзѣшї астѣел прекѣм каде о фрѣлзѣ, пер-
рїшї астѣел, прекѣм пере о інсектѣ, ші
нічі зп септѣл дн патѣрѣ, нічі о мішкаре
каре сѣ днсемнезе ліпса та! перїшї ші
пѣмаі лѣсашї дн зрѣтѣдї декѣт о вечнікѣ
дѣрере дн ініма меа, ші о пѣтѣт непоро-
чїтѣ, о тѣтѣ, пе каре черѣл о осѣлді сѣ-

*)

аскѣнъ дн пѣтѣнт ачѣа че ђ лѣнї аскѣ-
dea дн пѣтѣиле еї, съ dea спре храна
вертїлор зп трѣп че іа ла хрѣнїт кѣ сѣп-
целей, шї о пїатрѣ че ва арѣта врезнѣї кѣ-
лѣтор рѣтѣїт, одатѣ зп нѣме, ш' о пѣл-
верѣ de om!

Трїсте рѣмасѣрї, прїетїне, дѣїоасѣ мо-
щепїре неаї лѣсат кѣ каре съ не хрѣнїт
дн асѣт окпѣ нѣмїтѣ лѣме! О! de че тѣ
нѣ 'дї ардїчї зп мїнѣт канѣл, de че стрї-
гѣтѣл меѣ нѣ маї поате стрѣвате дн аѣ-
зѣл тѣѣ! de че нѣ подї vedea дѣререа маїчї
талѣ, кѣчї атѣнчї негрешїт іїмадї арматѣ
de ївїре ар топї гїада мордїї, шї фїескѣл
амор ар речїркѣла сѣпцїеле 'н вїпеле та-
ле, дар че зїк! дѣрере оарѣѣ! кїар de ашї
нѣтеа, ар тревѣї оаре съ те маї кем ачї!
Новїзѣл тѣѣ сѣфлет, авїа сѣпнат дїн ровїе,
авїа зркат дн ачел хор de дндерї, пен-
трѣ каре ера пѣекѣт, шї еѣ воїѣ сѣл маї
ровеск сѣл днмортѣнтѣз, іар прїа вїа-
цї! кѣчї чїне днї поате da асїгѣраре кѣ
локѣл дн каре маї лѣсат нѣ есте мортѣнт-
тѣл, шї ачела, зnde мерде нѣ есте вїада?
Nimini! дѣте дар прїетїне, дѣте спрїжїнї-
торѣл меѣ, дѣте соаре шї прїтѣварѣ а сѣ-
флетѣлї меѣ, дѣте ферїчїреа зїлелор меле!
Шї вої тодї чеї че адї трѣїт кѣ дѣнскѣл,
вої фрадї копчетѣденї не каре ел вѣ їв-
вѣа, вої рѣде, кзїоскѣдї, прїетїнї, венїдї
сѣї дѣм сѣрѣтареа чеа маї de не зрмѣ
венїдї. . . Дар вої! nimini . . . nimini а
фарѣ дїн мїне шї слѣга та! . . . Аратѣ
сѣнѣ дар! сѣлѣ кѣчї тѣ чел пѣдїн щїї а-
жѣлї de о потрївѣ не тодї! Преодї, зїчедї
вечнїка поменїре! Шї вої кѣчернїче Маїчї,
кѣнїтадї кѣ дѣїоскѣл вострѣ глас. „Пѣтѣнтѣ
descѣлїндѣте прїметѣе пре чел zїdїt dїn
tїne!“

К. А. Р.

ЕНТАФЪЛ СЕРДАРЪЛЪЇ DIMITRIE ROSSET.

Маї кад есте пѣтѣнтѣл декѣт о 'тврѣдїшаре
D'ачелеа че дн лѣте днї да аї меї ївїцїї;
Маї кредїнос мортѣнтѣл декѣт зп палат маре.
Шї вернїї че тѣ роаде сѣнт мѣлт маї оменїдї!
De вїї дар прїа мортїнте днпїне de вр'о дѣрере,
Мѣлгѣте кѣ мїне че 'н вечї ам сѣспїнат;
Nесокотѣеде тотѣл шї равѣл дн тѣчере.
Кѣ че щїї поате ачїлеа, кѣ чеї фї мѣлгѣїат!

К. А. Р.

ЪН ПСЕЪДО ШИНКАЇ ДН РОМѢНІЕ.

Domnilor! О парте дїн орїзонѣл лїте-
рарїѣ чел че жїмѣѣ кѣтрѣ пої прїчїнїн-
дѣне о вѣкѣрїе кѣ vom vedѣ кѣм съ поа-
те маї кѣрѣнд пре Шїнкаї шї Клаїн тї-
пѣрїдї, сѣ днѣврѣсѣкѣ, не адѣсе порї днѣ-
некошї, атмосфера сѣ тѣрѣзѣрѣ, сѣ стѣр-
неск вїжнїї аменїндѣтоаре кѣ рѣстѣрнарѣ
днкїнѣїтелор пѣдеждї вѣне; demonѣл чел
че алѣнгасѣ пре Шїнкаї дн тоатѣ вїада
лѣї, шї дѣпѣ тоартеї, акѣм, кѣнд не апро-
пїам кѣтрѣ метѣ, іарѣ сѣ ївї дн фѣнтѣ-
рѣ de нїоломонарїѣ, шї днченѣ de кѣтрѣ
Süd-Ost ашї жѣка рола адѣтѣнїгоаре дїп-
тїнд сѣ своаре дрепт дѣсѣпрѣне. Ката-
строфа ачаста маре рѣотате поѣ, іарѣ стї-
меї глорїфикадїлор авѣторї Шїнкаї шї Клаїн
маре щїрѣїре поате сѣ адѣкѣ, de нѣ не
vom лѣа пре сѣмѣт. Желемї е, дар пре мїне
нѣме нѣпѣдѣеде не прегѣтїт, еѣ 'nainte de
че м'ам хотѣрѣжт а еда пре Шїнкаї-Клаїн,
зрмѣрїле мї лѣм щїїт нѣлѣчї, шї проро-
чї, щїїтат кѣ мѣлте неказѣрї воїѣ авѣа сѣ
петрекѣ шї кѣ de мѣлте орї завїстїїле de
непѣчѣїтеле дѣхѣрї нѣскочїте тѣ вор а-
лѣнга, тѣ вор нѣне ла їспїтѣ. Аша е, нѣ
м'ам дншѣлат, кѣ дѣпѣче дн 6. Априліе

1842 дп Сѹплементъ де сѹв Nr. 14 дп Фоаia пентрѹ минте вестисѹм едарѹ оперилор Шинкаi-Клаiниане, сѹ стѹрпi атенѹia дп маi мѹлѹдi, ши маi тоѹi лiтерациi ромѹнѹщi дп Шугѹрие ши Арѹѹл порпирѹ спре амi пѹртiни, ши асѹ фолосi кѹ окасiа ачаста *); знѹл кѹ тотѹл дп контрѹ, iарѹ алѹдi спре амi ривализа. Аша ривал ми с'аѹ рѹдикат знѹл дп Епiи дп Moldavia, каре

*) Кѹ маре рекѹношиѹгѹ пентрѹ ачешѹ пороконiи пани дп цѹриле поастрѹ тѹ сѹнт дп даторат маi вѹртос Мѹриеi сале Домнѹлѹи епископ дп Арѹеал ромѹнѹск пезнит Василе Мога, каре аѹ вiневоiт сѹплементъ миѹѹ де сѹв Nr. ал 14лѹ кѹ кiелѹземиле сале адоа оарѹ ал тiпѹри, ши петрекѹт де дндемпѹриле сале челе архипѹсторешѹ ал дппрѹѹia прип тот Арѹѹл; аша ши Домнѹлѹи архиепископ ши мiтрополiтѹ дела Карловиѹ Iосiѹ де Раечичi, iлсѹстритатѹ са ашиѹдерѹ прип цiркѹлареле сале ка епископѹл Вершенѹлѹи дикѹ аѹ вiневоiт пре тот шиѹ сѹпѹсѹл клер кѹ дпвѹпѹиатѹ драгосте цѹриѹтѹскѹ ал сѹѹтѹи сѹ проиѹшаскѹ дп обiектѹл ачеста кѹ желѹл чел маi апрiнс ка пентрѹ зн лѹкрѹ, ка каре пѹпѹ аѹи ла наѹia ромѹнѹл нѹ сѹѹ дптѹжмилат. Нѹтiи адѹк ашiнте дп аналеле ромѹнѹщѹ сѹ фiѹ четiг: ка зн архипѹсторѹл де алт пѹт кѹ атѹта iнтерес сѹ се фiе арѹтат пентрѹ лѹдирѹ iсторiѹи а наѹиѹ ромѹнѹщѹ де преаiча, ка ачест прѹштѹрiт Домнѹлѹ. Мѹлг дп трѹѹва ачаста сѹ деосiвѹск ши iнспектавилѹ Домнѹи дiректорѹ аi пшкоалелор ромѹнѹщѹ де прип Шугѹрие Димiтриѹ Константiни, ши Брѹдiѹ Волiчi. Нѹ дп маi мiкѹ шѹсѹрѹ iа парте дп свѹчѹтѹриле ачесте наѹионале ши дптрѹ алт лок поменiт мѹлѹтѹиштiтѹл ши спектакилѹл Домнѹл Моiсiѹ Ноакѹл дп пѹрѹиле Сатмарѹлѹи. Вестѹскѹ ши ачаста фоиѹгѹ зрѹтѹорилор, кѹi вор авѹ афарѹ де алѹдi пѹпѹ аѹи атипши дпфѹрѹвѹнтаѹи вѹрѹваѹи маi дптрѹ адiнс де а мѹлѹдѹтiи екзистiнѹа кѹрѹдилор Шинкаi-Клаiниане.

ка сѹ тѹл превiнѹл, де лок сѹѹ ши апѹкат де тiпѹрiрѹл коалеi Шинкаiане дптiиа, дп сѹ пре Клаiн неавѹндѹл, тiпѹл дела mine маi кѹрат, маi дес, ши хѹртiа маi фрѹмоасѹ, акѹратѹеа ши форматѹл маi маре, картѹл маi фѹрѹ де сminте пѹдежѹдiндѹсѹ, ши кондиѹиале адѹпѹриi ванiлор маi пѹртипiтоаре фiинд, кѹ ачесте л'ам сѹперат, че де аколо дпкеiѹл, кѹ тотѹш ла mine дп ачѹ царѹ прип стѹрѹиѹа знор наѹионалистѹи вреднiчi, де одатѹ ла 105 де екземпларе сѹ дпсѹтмарѹл. Пре ачела п'аѹ фост греѹ ал рѹстѹрна, ши пентрѹ ачѹиа, кѹ фiинд ом де оменiе п'аѹ фѹгѹдѹзiт, че нѹ iаѹ фост дп пѹтiнѹгѹ, пiчi аѹ адѹтѹзiт кѹ че п'аѹ авѹт. Дпсѹл кѹ мѹлг маi примѹждiос стрикѹторѹл де лѹкрѹ пострѹ ми с'аѹ рѹдикат дп лѹна ачаста алтѹл дп Бѹкѹреѹщѹ, дп персоана знѹи Л. Ачеста аѹ дпчепѹт а фѹгѹдѹзi мѹлте, спре пiлдѹ ел аѹ дат о вестiре, кѹткѹ ши дѹпсѹл ва да ла лѹтiмпѹл тот ачѹеаш хроникѹ а Ромѹнiлор адѹпатѹ де азѹторѹл Шинкаi ши Клаiн. Ка сѹ превенiт знеле пѹнѹцелѹерѹи греле, не vedem дпдатораѹи а да зрѹтѹореле делѹшпiри.

1. Шинкаi хроника са нѹ п'аѹ дпчепѹт о дела Ромѹлѹс, чi нѹтаi дела а. 86 дѹнѹл Xс. Скопѹл лѹи аѹ фост сѹ деѹ афарѹ iсторiа Ромѹнiлор, нѹ а Романiлор; ел зiчѹл: кѹ деспре Романi сѹнт атѹтѹ ши атѹтѹ iсторiи класиче. Дѹкѹ дарѹ ачѹ хроникѹ сѹ дпчепе дела Ромѹлѹс, нѹ е алѹи Шинкаi, чi поате сѹ фiе зн опѹс минѹинос, вастардѹл. Ла поi пре аша ом, каре сѹл пѹтѹеле знѹи азѹтор вестiт дѹ ла лѹтiмпѹл кѹрѹцi сѹвренпiѹдiи, ши дпшалѹл не пѹвлекѹ, ар кѹдѹ сѹл недѹпѹсѹ гре. Кѹ Шинкаi ш'аѹ дпчепѹт картѹл са дела а. 86 д. Xс.,

дпформацівъ Domnilor а) prin върваді, каріі аѣ ажтае пре Шинкаі дп віацъ, аѣ ворвѣт къ ел, ші і шіѣ ші лѣкрвріе, дп-тръ каре зпѣл е ші пречіпстітѣл Domn Alexandrѣ Щерка Швѣдъ, вікаріѣл а тот Сілацѣл дп Сілац Швѣмлеѣ дп Арделъ; в) prin едіторѣл дп Ешї, дптреваділ de znde аѣ дпчепѣт а тіпѣрі екземпляріѣл сѣѣ; іар маї de апроапе; г) prin D. Georgie Барїдъ, редакторѣл дп Брѣшѣѣ, каре коала чѣ дпнтѣїѣ дп Ешї о аре ла сіне. Domnїле воастре дар Domnilor пѣ ведї четї пре Шинкаї чел адеврѣт, чї нїде скрісорї скорпїте.

2. Ної кввоадем аїчі дп Цара поа-стрѣ зп ом, ал кѣрвї характер аре ші врѣ-тѣтоареле трѣсѣрї.

а. Nainte de апѣл 1830 дп маї мѣлте рѣндѣрї аѣ стрѣнс prin Цара поастрѣ ванї къ пѣме къ ва да ачаста, ші ачееа карте, ші мѣлді дпнтрѣ кредѣторї ші асгѣзі аѣ рѣтае пѣгѣвїді.

в) Ла тіпографїа дела Бѣда ші пѣлѣ асгѣзі есте дѣторїѣ. Дптреваді акѣ кѣрці стаѣ аколо de вро 15—20 de ані опрїте.

г) Дп Карансеш дп трѣва тіпѣ-рїреї кѣрцілор пре зп пегѣдѣторїѣ къ о дпсѣмнатѣ сѣмѣ de ванї аѣ пѣкѣлїт; скріедї ла компания пегѣдѣторѣскѣ de аколо, ші въ ведї дпвїнде.

д) Nainte de ачаста къ кѣдїва ані мѣ-тѣндѣсѣл дпнтрѣн ораш ла алтѣл, скѣпѣтѣ дп пѣтерї, ші de пѣр еї фост кредѣторїї къ прївїндѣ спре фамиліеї, ера сѣ ісѣ опрѣ-скѣ ші персоана.

5. Акѣта дѣпѣче ачепѣл ле щїп, тре-взіеде сѣ маї дескопер, кѣткѣ ачел томъ-кѣрат Шинкаїан, че сѣ асѣл ла Л**.

ачела е ал мѣѣ, аѣ вареш акѣтѣ-стѣ сѣѣ діспозїціа мѣ. Кѣм?

Аша: дп Дпгѣрїе дп комїтатѣл Бїхар дп сатѣл Бїкач апроапе de Орадѣ mare сѣ асѣл дптрѣо дерегѣторїе зп върват de чїн-сте къ пѣме Петрѣ Мѣркѣдъ. Domnїа лѣї аѣ авѣт пре Шинкаї дп 3 воазміне мѣпѣ-скрісе дп 4. Авзїнд ачастѣ Л**, prin кѣ-таре върват, че сѣ асѣл асгѣзі дптрѣо старе-стрѣлѣчїтѣ л'аѣ черѣт дела Domnїа лѣї дп-прѣмѣт дпкъ ла а. 1824 дп 8. Декемвріе шї л'аѣ шї кѣпѣтат пре кѣтѣва време; дѣнд дела мѣна са ачест реверс: „Reversales. Quod ego infrascriptus Chronicam Valachorum Thomum-Ium in 774 follis in quarto, cum quatuor philogram addito Indice a . . . ad indeterminatum tempus perceperim, hisce testor Aradini, die 8. Decemb. 1824. L** m p. Лѣжндѣл дар ла мѣпѣш, аѣ дпчепѣт ал сѣчї, стрѣмѣта, шї а петечї дпн ел алтѣ історїе, къ скопѣ de а о да ла лѣзіпѣ сѣѣ пѣмеле сѣѣ. Бѣжнд de сатѣ чеї че ерам пре лѣпѣгѣ дѣнѣсѣл пашѣл ачест пекѣвїпчос, л'ам доженїт сѣ се лесе de пронѣс, дпсѣ ел шї дѣпѣ ачаста дптрѣ а-скѣнс тѣїа, кѣрїїа, ретеза, шї адѣѣга. Про-прїетарїѣл прїченѣнд къ і стрїкѣ картѣ, de кѣтѣва орї, прекѣм аратѣ сеппеле че сѣлїт ла пої, л'аѣ черѣт, дар Л**. нїчї аѣ рѣсѣпѣне. Еѣ тоате ачесте віне ле щїам, шї пре Шинкаї, шї пре Клаїн шї і кѣщїгасем дпн алтѣ локѣ, шї дѣпѣче пѣ преа de мѣлїт м'ам револвїт сѣ пѣ апѣк de едарѣ лор, соартѣ аша вої, de дп 18. Август 1842 а-тіпсѣл Domn Мѣркѣдъ pro super abundantї usu дпнї дпкредїндѣ пре кѣдїва ані ревер-сѣл de есѣ къ о пїїїпотендіе скрісѣ, къ каре сѣ скот дела Л** томѣл іїѣ дпнтѣ-рѣжндѣмі шї томѣл ал 2гѣ шї ал 3лѣ іа.

patrua, аша ши ачел пре опорат Домп, ка-
ре авсесе дикърцере ачі, дп 23. Август
1842 дпї дете дела сине алтъ депліпъ пѣ-
тере дп скріс, ка ши кѣ ачеса, ши дп пѣ-
теле лѣи съ пот стрѣмтора пре Л**. Ап-
тѣмпларіе поменіте фѣкъръ, де акѣта то-
мѣл 1ѣ Шинкаіан съ афлѣ ла міне іп сім-
plo, ал 2лѣ ши ал 3лѣ іп duplo. Кѣ атіп-
селе скрісорі дпзѣстрат, фѣкѣв ѿ кале де
кѣтева міле де пѣтѣлт, ши дп 30. Август
1842 тѣ афлаіѣ кіар дп Quartігал лѣи Л**.
(дптреваці де парохл ромѣпескѣ дпн ло-
кѣл лѣкѣпціі лѣи Л**, ши въ веці дпвіпце),
vnde дпцѣлесейѣ, кѣ дѣпсѣл с'ар фі дѣс дп
Romѣніа. Пофтіѣ дела фаміліей картѣ,
ши соада лѣи Л**. тѣ рѣгъ съ тѣ ават пела
Т***, пентрѣ-кѣ шіе кѣ вѣпъ сѣштъ, кѣ вѣр-
ватѣ еі тѣпѣскріска ачела лѣа тріміс ла
вп фіѣ ал сѣѣ де аколо, ка сѣл імпанѣзе
пропріетаріѣлѣ; аша ам ши фѣкѣт; дпсѣ
ачі кѣ тіраре дп авѣл алор доі Домпї прѣ-
чіпстіці, адекъ а влѣі архімандрітѣ, ши а в-
пѣі протосіпгел ачел фіѣ апрінѣандѣ тѣ де
рѣшіне дпї спѣсѣ: кѣ тѣвтѣса пѣа ворт
кѣт сѣ каде, кѣчї ел деспре тот лѣкѣл а-
честа нпмк шіе, тѣ рѣгъ съ пѣ тѣ сѣпѣр,
ши тѣ асігѣрѣ пре чпнстешї кѣ ва лѣкра,
ка картѣ пестіптіт сѣ мі сѣ трімітѣ. Кѣ пѣ-
деждѣ ачеста вѣмѣлнд атѣта кале, кіелтѣ-
іпд врео 60—70 флорпці, ши перѣлндѣмі
времѣ чеа скѣппѣ дпзѣдар, тѣ дпторсѣіѣ
ла Арад, vnde ащептам вртѣріле. Чї дп
лок ка дѣпъ пѣ пѣціпъ остѣпѣлѣ сѣ фіѣ
тѣпгѣіат, тѣ пѣпѣді алтъ тіраре, ла каре
пїчї кѣ кѣцетам. Дп 16. Ноетврїе 1842
мі сѣ скрісерѣ дпн Вѣкѣрѣці алтеле, адекъ кѣ
Дѣмпѣлѣ Л** кѣ ачел том фалсіфікат ар
фаче пре аколо пегѣціторіі, фѣгѣдѣпд кѣте
тоате, ши пріпінд ла галвепї ка де прадѣ.

Аптѣмпларѣ ачаста маї влѣртос пеп-
трѣ ачеса сѣ дѣ де шіре пѣвлікѣрілор, ка
атѣдїтѣрілор а ле лѣи Л** претѣтпденѣ сѣ
лі сѣ поатѣ пѣпе ставілѣ. Спре депліпа
дикредере, копїле а іпстрѣментелор аче-
стора сѣ вор тріміте ла треї локѣрі: ла
Pedagogia Gazetei romѣпешї дпн Брашѣѣ,
ши ла Вѣкѣрѣці дп доѣ локѣрі.

Тот аколо ам де глнд сѣ маї тріміт
вп скѣрт кѣспект дпн тоате 7 томѣріле по-
меніте.

Ачесте воїѣ фаче дпн вртѣтоареле прї-
чїні:

а) Пентрѣ де а пѣстра вѣпъ вестѣ а
рѣпосацілор авкторі.

в) Пентрѣ де а апѣра пре кѣспѣрѣ-
торіі де аколо де/пагѣѣ.

г) Пентрѣ де а тѣпѣтѣ літератѣра поа-
стрѣ де вп аша обор, чацѣ, ши рѣвтате, че
ар врта дпн четїреа впор скріпте мпчпвоасе.

д) Кѣ вп кѣвѣлт, пентрѣ-кѣ дпсѣш
іптересѣл ши вѣпъ старѣ паціей пофтеше а-
часта.

Арад, 5. Дек. 1842.

Прпн міне
Александрѣ Гавра.

СТЕФАН ДПАИТЕА ЧЕТѣЦЕЙ НЕАМЦѣ.

Кѣлтаре.

Дп четатеа пѣрѣсігѣ каре де пе тѣпте
Кѣтрѣ позрі дпкѣ палдѣ о кѣрѣнтѣ фрѣпте,
Аѣ domпїт одінеоарѣ Елена ветеазь,
Че дп кѣцет ши ла фапте ероѣ сѣтѣпѣазь.
Пе атѣпче се лѣпта пѣсторіѣл Молдован)
Шї дѣра 'ш апѣра ка вп ветеаз ошеан!) (vīc)*

*) Адекъ сѣ се зікѣ де доаѣ орї.

Еа авае зп фїѣ пѣтерник, Стефан іаѣ фост пѣме.
 Прич ачест Домн стрелѣчїсе патріа поастрѣ 'н лѣме,
 Патрѣзечї де вїрїнде лѣздеї адѣнасе,
 Дар о зі лѣсѣндѣл соарта, ел дѣвїнс ретасѣ.
 Не атѣчча се лѣпта пѣсторїѣл Молдован)
 Шї дѣра 'ш апѣра ка зп ветеаз оцѣан!) (вїс)

De mїї чете фїороасе патріа аѣ фост кѣлкатѣ,
 Шї де сѣнѣ а еї дѣрпѣ ера адѣпатѣ,
 Мѣлѣстїрї, четѣдї шї сате фѣмега апрїнсе,
 Кѣвѣтрѣнї, копїї шї фете демеа 'н ланѣзрї стрѣнсе.
 Дар не дѣвїнс ера пѣсторїѣл Молдован,)
 Шї дѣра 'ш апѣра ка зп ветеаз оцѣан!) (вїс)

Дѣкрѣнтат ка лѣл Стефан воїнд се ресѣзне,
 Дѣк' одатѣ пре оцѣенї мерѣе сѣ адѣне,
 Маї дѣпѣтѣ дѣсѣ пре мѣта ва с' дѣврѣдошезе,
 Шї не фїѣл сѣѣ де вїне вре сѣ кѣвїнтезе.
 Кѣ не атѣчча аѣ фост орї каре Молдован,)
 Дѣїос пѣрїнте, фїѣ, патриот шї вѣн оцѣан!) (вїс)

Кѣнд де зі се лѣмїнеазѣ, кѣ а лѣї пѣтере
 Ла четате Стефан вїне шї дѣтраре чере.
 Дар Едена інїмоасѣ, де не зїдѣрї зїче:
 „Вїрїт нѣ вої сѣ дѣтре фїѣл мѣѣ аїче!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт, зп сѣфлет Молдован)
 Аѣ фост шї ла фетеї ка ла барвадї, де оцѣан!) (вїс)

„Фїѣле! дѣтѣїа оарѣ те вѣд фѣрѣ вѣнтѣ,
 „Тотдеазнѣ вїрїтаї кѣ дрептате сѣжнтѣ!
 „Еѣ нѣ пот дескїдѣ акѣта а четѣдѣї поарте,
 „Неїрої дѣ кѣмпн ацѣантѣ трїамѣл сѣѣ моарте!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт зп сѣфлет Молдован,)
 Аѣ фост шї ла фетеї, ка ла барвадї де оцѣан!) (вїс)

„Мерїї, адѣнѣ а та оасте, своарѣ спре неїре,
 „Дѣ а та вїртѣте патріа афѣл мѣлѣтѣре,
 „Астаї сїнгѣра нѣдежде, воїа маїчѣї тале,
 „Дї 'ї кѣдѣ шї еѣ зрѣмавоїѣ не а торѣдѣї калѣ!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт зп сѣфлет Молдован)
 Аѣ фост шї ла фетеї ка ла барвадї де оцѣан!) (вїс)

Стефан ресѣвтѣт ла сѣфлет, пре аї сѣї адѣнѣ,
 Се репедѣ ка фортѣна, ка зп фѣлѣер тѣнѣ.

Дѣшманїї зїмїдї де спаїтѣ, лѣптѣ, дар нѣ скаптѣ,
 Шї не дѣра мѣлѣтѣгѣ кѣ а лор сѣнѣе адаптѣ!
 Кѣтѣнѣ се лѣпта пѣсторїѣл Молдован,)
 Шї дѣра 'шї мѣлѣтѣеа ка зп ероѣ оцѣан!) (вїс)
 Г. Асакї.

Статїстїка крїмїналілор дѣн Франція.

Мїністерїа аѣ пѣвлїкат старѣа осѣндї-
 рїлор спре педѣанѣ ла 1. Іенарїе 1842. А-
 чѣстїа петрек ла Bagno не зп вас ашезат
 дѣ порт, ферекадї фїїнд кѣ фїере шї осѣн-
 дїдї а лѣкра. Нѣмѣрѣл ачѣстора аѣ фост
 6908 шї анѣме 1861 не вїдѣтѣ, іар 5047 не
 термїн дѣла 10 пѣн' ла 31 анї. Ачѣстїа дѣ-
 пре а лор фанте крїмїнале сѣ дѣпарт дѣ
 1129 зчїганїї, 139 апрїнѣзторї де касе, 192
 дѣнїлѣторї шї пластогрѣфї, фѣрї шї фал-
 со-monedarї. Дїн ачел нѣмѣр, 4128 нѣ шїѣ
 нїчї кѣм карте, 2012 аѣ авѣ чева крѣщере,
 658 аѣ зрѣмат чева ла скоалѣ, іар 114 дѣ-
 вѣдѣтѣрїле елементарѣ. А. Р.

Л і т е р а р.

Дѣдатѣ дѣпѣ чеа дїн тѣїе дѣцїїндаре
 фѣкѣтѣ нентрѣ тїлѣрїеа Ікоанѣї пѣмѣлѣ-
 тѣлѣї, мѣлїї фѣкѣрѣ ла редакцїе фелїѣрї де
 дѣтрѣвѣрї кїар шї асѣпра персоанѣї азкторѣ-
 рѣлѣї. Спре а мѣлѣтѣмї інтереселе, не ѣ
 дѣдетѣлѣ а арѣта кѣмкѣ, ачѣа карте де
 геогрѣфїе а Домнѣлѣї профѣсор І. Рѣс ѣ
 фоарте вѣлѣ шї фоарте фолосїтоаре, вред-
 нїкѣ де дѣмалта прокопсїнѣ а азкторѣлѣї еї,
 кареле дѣпѣчѣ кѣрѣл дѣвѣдѣтѣрелор 'шї
 лаѣ сѣвѣршїт дѣ зпївѣрїсїтатеа Вїенѣї, апїї
 де 12 анї дїне катедреле де профѣсор.
 Редакторѣл.